

Sanatın Davos'u Venedik Bienali'nden geliyorum

Davos'ta yapılan Dünya Ekonomik Forumu'na 14 yıldır aralıksız giderim ve her yıl bir sonrakininle ipe çekirim.

Orada 1 hafta boyunca sabahın köründen gece yarlarına kadar müthiş yoruluruz; ancak buna fazlasıyla değer. Çünkü Türkiye'ye döndüğümde siyasetten ekonomiye, tıptan edebiyata, sanattan astronomi ve futurizme Davos'un zengin küresel bilgi havuzunda en taze ne varsa, kendi küpüme mümkün olduğunca çok doldurmuş olurum.

Irak ve Yunan pavyonu

Son 5 günü geçirdiğim Venedik Bienali'nde de benzeri oldu; bilgi küpüm yine ağzına kadar doldu. Örneğin Davos'ta Iraklı devlet liderlerinden dinlediklerim, Venedik'te Irak pavyonundaki Iraklı sanatçıların yapıtlarında bambaşka tınılarla yüreğime işledi. Hepsi Irak'ta yaşayan sanatçılar, hayatın normalleşmesine duydukları özlemi sadece eserleriyle değil, Irak pavyonunda oturup Irak hakkında kitaplar okuyabileceğiniz, hatta mutfağında Irak'ın enfes kokan demli çaylarını içebileceğiniz bir ev ortamıyla dile getirmişler.

Ya da son yıllarda Davos'un değişmez konularından biri olan Yunanistan'ın çöküşü, Venedik'teki Yunanistan pavyonunda bir Yunanlı sanatçının, 3 videodan oluşan müthiş etkileyici işiyle karşımızdaydı. Alzheimer hastası zengin bir Yunanlı kadın, evdeki her köşeye sıkıştırdığı banknotları çıkartıp katlayarak kâğıttan çiçekler yapıyor ve onları sap olarak kullandığı demir çubuklara dizerek vazoya koyuyor. Ertesi gün de banknotlardan yeni çiçekler yaptığı için bir gün

öncekileri çöpe atıyor... Diğer tarafta ise çöplerden topladıklarıyla yaşayan yoksul insanlar ve onlardan birinin çöpler arasında hayretle bulduğu çiçeklere dönüşmüş banknotlar...

Venedik Bienali'nde işlenen konular, aslında siyasetten ekonomiye her alanda dünyada

bugün gelinen noktanın izdüşümü ya da tepkisi...

Zaten sanatçıların çoğunluğu, ulusal hatta kültürel sınırların ötesinde bir estetik yaratarak, günümüzün küreselleşmiş dünyasında herkesi ilgilendiren sorular soruyor.

SAHA sayesinde...

Sanat çevreleri diyebilirler ki Venedik Bienali açılışı 4 ay oldu; senin aklın şimdi mi başına geldi?

Efendim bendeniz, ciddi görme problemim olduğu için son yıllarda görsel sanatlardan elimi-eteğimi çekip klasik müzik ve yemek yapmak üzerine yoğunlaşmıştım. Venedik Bienali'ne de, 60 üyenin oluşturduğu ve Türkiye'de sanatı samimiyetle destekleyen ilk dernek olan SAHA kolektif hareketinin, üyeleri için düzenlediği organizasyonla (üye Osman Ulagay'ın partneri olarak) gittim. Ancak serde gazetecilik olunca, -gazeteci olarak gitmesen de- şekilde görüldüğü gibi okurlarla paylaşmadan duramıyorsun. Venedik'te gördüklerim tek bir yazıya sığmaz; ancak bugünlük Türk pavyonunu da mutlaka anlatmalıyım.

Kazma'nın Rezistans'ı

Başarılı sanatçımız **Ali Kazma**'nın Paris'ten Lozan'a, İstanbul'dan Berlin'e dünyanın dört bir yanında çektiği, aynı anda 5 farklı ekranda münavebeli olarak gösterilen **BEDEN** temalı 13 videosu çok çarpıcı. Zaten izleyicisi de çok bol. Bu videolarda Kazma bedeni hem kendi kısıtlarından kurtarıp özgürleştiren, hem de sınırlayıp kontrol altına alan müdahale ve stratejilere odaklanıyor. Rezistans adlı bu eserin üretim süreci SAHA'nın desteğiyle gerçekleşmiş.